

Erdészeti szakkonferencia Parajdon

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Erdészeti Szakosztálya és az Országos Erdészeti Egyesület Erdélyi Helyi Csoportja 2024. október 17–20. között, immáron 23. alkalommal rendezte meg hagyományos őszi szakkonferenciáját, ami a Kárpát-medencei erdészek összehozását demonstráló, nagyszerű rendezvény. A program a jól bevált recept szerint pénteki kirándulásokból (gyalogtúra és buszos kirándulás), illetve a szombati előadásokból állt.

Balra a konferenciát bő két évtizede szervező Szakács Sándor, jobbra pedig a bázisgazda, a Parajdi Magánerdészet vezetője, Derzsi Zoltán. Mindkettőjüket és munkatársaikat is bálás köszönet illeti a kiváló rendezvényért

A gyalogtúra Atyhából, a Sóvidék legmagasabban fekvő ősi falujából, 750 m magasról indult el reggel, ahová Parajd-ról busszal szállították a vállalkozó szelleműket.

A fáma szerint a falu a nevét „egy fiút osztóztató atyától kapta, amikor a legkisebb fiát kérde, hogy neki is ad-

Kaptatás a Fiastetői kilátóhoz

jon-e földet, s a legenda szerint: 'a fiú mondá: Adjba akarsz atyám, s övé lett a gyönyörűen fekvő Atyha'. Ennek valóságtartalmát visszamenőleg nehéz igazolni, a gyönyörű fekvés azonban feltétlenül igaz.

A Hargita megyei Korond községhez tartozó falu határában Erdély két híres útvonala is áthalad, a Mária-zarándokút és a Via Transilvanica (1400 km hosszú) túraút.

A hagyományosan nagyszerű székely vendéglátás elmaradhatatlan (és sziklaszilárd ellenállás nélkül jobbára kikerülhetetlen) eleme, a szilvapálinka után a csapat nekivágott a tölgyeseken és bükkösökön keresztül vezető gerinctúrának.

Elsőként a Fiastetői kilátóhoz kaptunk, ahol pazar panoráma tárult elénk. Itt elkészült a hagyományos csoportkép, majd továbbmentünk a 991 m magasán fekvő vulkanikus Küsmödi-kőhöz, ahonnan ismét csodálatos kilátás nyílt a Fogarasi-havasokra (2544 m) és a Bucsecsre (2507 m), a Déli-Kárpátok legkeletibb tagjaira.

Innen egy-két Harghita sör elkortyolása után tovább indultunk az 1025 méter magasán fekvő Siklódi-kőhöz. A csúcstámadás után visszafelé ereszkedve a székely kollégák elmondták, hogy a mai bükkös helyén néhány évtizede még pityókaföld volt.

A medvék egyébként újabban nemcsak a kukoricát, hanem a pityókát is megdézsmálják. Nekünk szerencsére semmit nem kellett megdézsmálnunk,

Küsmödi-kő – kilátás a Fogarasi-havasokra és a Bucsecsre

A gyalogtúrázók csoportképe a kilátónál

Ugron Ákos és Szakács Sándor tisztelegnek Rhédey Claudia szobránál

mert Háromtetőn kiváló bográcsos ebédet kaptunk, amit a fűbe leheveredve fogyasztottunk el, a környező hegyek és őszi színekben pompázó erdők látványában gyönyörködve.

A vendéglátók természetesen lépten-nyomon, rendkívül megbízhatóan gondoskodtak a ragyogó napsütésben megszomjazók folyadék-utánpótlásáról, ami nagyban serkentette a kollégák között a szakmai diskurzust is. Az ebéd utáni utolsó szakaszban, az összesen kb. 17 km hosszú gyalogtúra végén leereszkedtünk Parajdra.

A buszos túra résztvevői az erdélyi magyar történelem néhány ikonikus, Kis-Küküllő menti helyszínével ismerkedtek. Elsőként az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyt, illetve a benne lévő látványos és tartalmas interaktív kiállítást látogattuk meg. Ebben a kastélyban született, és az annak közvetlen közelében lévő templomban nyugszik a fájdalmasan romantikus sorsú *Rhédey Claudia* grófnő (1812–1841), akit szobra talapzatán a „szülőföldszeretet és a szépség nagyasszonya” címmel illetnek. Nem mellékesen a Windsor uralkodóház egyik egyenesági őse, a jelenlegi brit király, III. Károly szépanyja. Meglepő, hogy életéről és haláláról ed-

dig még nem készült játékfilm, holott az bőven elég ötletet nyújthatna egy forgatókönyv megírásához.

Ezen túl azonban egy másik drámával is szembesülhettünk. A kastélyban állandó kiállítással emlékeznek a romániai falurombolás egyik áldozatára, az okiratokban már a 16. század közepén említett, Erdőszentgyörgytől 5 km-re fekvő Bözödújfalura. Bár idő hiányában magát a helyszínt most nem tudtuk felkeresni, de a tragédiát a kiállítás mélyrehatóan érzékeltette.

A falu kitelepítése 1985-ben kezdődött, mert a helyén mondvascsinált indoklással víztározót építettek. Az elárasztott falu lakossága ott kereste új lakhelyét, ahol tudta. Nem meglepő, hogy a városi gettókba kényszerített falusi lakosság körében gyakorivá vált az alkoholizmus és az öngyilkosság. A makacs élni akarás tiszteletet érdemlő jelképe, hogy jelentős összefogással az „Összetartozás temploma” néven újraépítették a falu egyik templomát.

Innen Bonyhára, a Kis-Küküllő bal partján fekvő községbe (kb. 600 lakos) buszoztunk (természetesen nem éhenszomjan). A falu kastélya a Bethlen család kedvelt lakhelye volt, alapkövét Bethlen Farkas 1545-ben helyezte el.

A kastély története - ahogyan egész Erdély is - bővelkedik drámai fordulatokban, jelentős átalakulásokban. Az 1948-as államosítást követően az épület gyors romlásnak indult. A környékbeli lakosok a mozgatható részeket gyakorlatilag széthordták. A román állam nyilvánvalóan nem sokat tett ennek megakadályozására. A Bethlen család örököseinek 2008-ban sikerült a kastélyt visszaszerezniük, amit az Erdélyi Református Egyházkerületnek ajándékoztak. Az épület többek között Magyarország támogatásával nyerte el jelenlegi, méltó állapotát.

Az ebédet Vámosgálfalván, a Szász Hordója Étteremben fogyasztottuk el, ami Erdély első borháza, 1999-ben alapították. A több mint 700 éves község jelenlegi nevét a 20. század elején kapta, amikor *Dániel Elemér* helyi földbirtokos a Kis-Küküllőre hidat építtetett. Mivel az saját tulajdona volt, hídvámot szedett. Így lett Gálfalvából Vámosgálfalva. 1849 januárjában a település határában zajló csatában Bem tábornok visszavonulásra kényszerítette *Puchner Antal* császári tábornokot.

Innen nem messze fekszik Szászcsávás, ahonnan az erdélyi magyar cigány népzene egyik fő letéteményese, a Szászcsávási Zenekar származik. Sajnos a faluban már ritkábban muzsikálnak, de magyarországi táncbáztalálkozó vagy népzenei fesztivál ritkán zajlik közreműködésük nélkül. Ezen túl Európa, de az Egyesült Államok számos városában is felléptek már.

A péntek esti vacsora szívet melengető momentuma volt a szovátai Tücsökraj népi zenekar fellépése. A különböző korú gyerekekből álló együttes kiváló színvonalon, átlagos életkorát meghazudtolóan széles repertoárjával bővölte el a találkozók lelkes közönsé-

A bözdújfalui büntett színbelyét őrző katolikus templom tornya 2005 augusztusában.
A torony 2014-ben omlott össze

gét. Az arcokon néha még egy-egy könnycsepp is legördült, ami csak részben tudható be az egyébként kétségtelenül „férfias” székel szilvapálinkának.

Október 19-én, szombaton a konferencia zajlott, aminek témája „Az erdőgazdálkodás és a természetvédelem kihívásai napjainkban a Kárpát-medencében”. Az erdélyi, felvidéki, kárpátaljai és anyaországi előadók és az előadások (lásd az az alábbiakban) a konferencia témáját számos irányból közelítették meg. Természetesen itt is érzékelhető volt az erdőgazdálkodás és a természetvédelem közötti bizonyos feszültség, de szerencsére az értelmes párbeszéd kialakítására, illetve folytatására való hajlam is. A konferencia megdöbbentően komor epizódja volt Ágij László kollégánk (az OEE Kárpátaljai Helyi Csoportjának elnöke) előadása, ami tulajdonképpen egy erdészeti vonatkozásokkal kiegészített haditudósítást jelentett.

Az elhangzott előadások: Csóka Péter: Erdőgazdálkodással a fenntartható jövőért, Demeter László: Természetvédelmi szempontok és szabályozás az erdő-

gazdálkodásban Hargita megye európai jelentőségű természetvédelmi területén, Paulin Márton és munkatársai: Biológiai inváziók – az erdőgazdálkodás és a természetvédelem közös problémája, Benke József: Ember, medve, élőhely, Frank Tamás: Természetvédelmi szempontok beépítése a védett területeken történő erdőgazdálkodásba, Ágij László: A háború hatása az ukrán erdőgazdaságra, Hegyi Barna: Természetvédelem és erdőgazdálkodás a Békás-szoros-Nagyhagymás Nemzeti Parkban, Bakay László: Az erdőgazdálkodás és természetvédelem Szlovákiában, avagy az erdészek és a környezetvédők, Náhlik András: Magyar nyelvű erdőmérnök képzés Székelyföldön: eredmények és nehézségek, Porzolt Levente: Erdőgazdálkodás és/vagy természetvédelem 2024-ben, Csóka György és munkatársai: A bükkösök múltja, jelene, jövője Magyarországon, Melles Előd: Természetközeli erdőgazdálkodás a székelyföldi erdőkben.

Mindezek után a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Sepsiszentgyörgyi Karának erdőmérnöki tanulmá-

A bonyhai kastélykert egyik idős, a tóban tükröződő kocsányos tölgye

nyi programfelőse, Farkas Attila az első végzett erdőmérnöki évfolyam eredményeiről tartott beszámolót, ami egyfajta kiegészítése volt Náhlik András dékán előadásának, amiben a Kar múltját, jelenét és jövőbeni terveit vázolta fel. A Sepsiszentgyörgyön elsőként végzett tíz erdőmérnök változatos témákban írta és védte meg diplomamunkáját, majd mindannyian a továbbtanulás mellett döntöttek. Vannak, akik a Brassói Erdélyi Egyetem Erdőmérnöki MSc képzését, mások pedig a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) kihelyezett, csíkszeredai Vadgazda MSc képzését választották. A konferencia végeztével még lehetőség nyílt egy-egy rövid fakultatív kirándulásra, este pedig ki-ki vérmérséklete szerint éltehetette tovább a Kárpát-medencei erdészek összetartozását és barátságát. Az biztosan nagyon sokunkban megfogalmazódott, hogy jövőre is jönni fogunk.

Szöveg és kép: **Molnár Tamás, Paulin Márton, Németh Tamás, Hirka Anikó, Csóka György, Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézet**

A Mátrafüredi Erdészeti vendégei voltunk

Még a nyár utolsó napjainak egyikén az Országos Erdészeti Egyesület két fővárosi kötődésű helyi csoportja, a Budapest AM Helyi Csoport, és a Bp. ÁESz Helyi Csoport vidékre látogatott, hogy részt vegyen az EGERERDŐ Zrt. Mátrafüredi Erdészete által megrendezett szakmai programon

Érkezés után *Dudás Béla* erdészvezető fogadta a résztvevőket, és egy kellemes erdei piknik kíséretében az erdészeti működéséről, kezelt területeinek sajátosságairól tartott előadást.

Mint megtudtuk, az erdészeti rendkívül sokoldalú tevékenységet folytat, hiszen a szigorúan vett erdőgazdálkodási feladatok mellett aktívan támogatja és részt vesz az erdészeti kutatásban (SOE ERTI Erdővédelmi Osztály), illetve oktatásban (Mátra Erdészeti Technikum), erdei iskolát üzemeltet, és egyéb turisztikai feladatokat is bonyolít, valamint folyamatosan együttműködik a helyi természetvédelmi szervezetekkel.

A bemutató után a tagok már ezen az első helyszínen érdekes szakmai eszmecserebe bonyolódtak, majd ezt követően a Máriácska zárandokhely felé vettük az irányt.

A kegyhelyre az ország egyik első jelzett turistaútja, a *Széky István út* egy szakaszán lehet eljutni, ahol útközben érdekességeket tudhattunk meg a Bene-patak völgyében korábban zajló posztókészítésről, illetve az utat övező táj faállományainak jellemzőiről. Az ösvény környezetében elterülő állományban 165 éves tölgyfák is élnek, és a patak vize a nagy szárazság ellenére üdítő csobogás hangjával töltötte be a teret.

A híres búcsújáró hely után még meglátogattuk a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Harkály Ház elnevezésű kiállítását, ahol a Mátra természetvédelmi kezeléséről interaktív kiállítóelemek és kisfilm segítségével tájékozódhattunk.

Az érdekes szakmai program után a Benevár Étteremben ízelést ebédelt és további szakmai, baráti beszélgetést biztosított vendéglátónk.

Köszönjük az EGERERDŐ Zrt. Mátrafüredi Erdészeti-nek a szíves fogadtatást, illetve a rendkívül tartalmas és informatív program lebonyolítását!

Szöveg és kép: **Csébi Luca** titkár
OEE Bp. AM Helyi Csoport

Baráti találkozás a somogyi erdőkben

Kegyes volt az idő az Országos Erdészeti Egyesület Kecskeméti Helyi Csoportjának tagjaihoz október 18-19-én. Ugyan- is ezeken a napokon tartotta mára már hagyományosnak számító tanulmányútját, melynek apropóján idén a SEFAG Zrt. területére utaztunk.

Merczel István, az OEE Kaposvári Helyi Csoportjának titkára útközben csatlakozott hozzánk, és rengeteg érdekes információt osztott meg velünk, többek között Somogy vármegyéről, Somogyországról is.

Első utunk Sziágyra vezetett, a Sziágyi Erdei Iskolába, ahol vendéglátóink nagyszerű ebédrel örvendeztették meg a csapatot. *Puskás Zoltán*, az OEE Kaposvári Helyi Csoportja elnökének köszöntőjét követően *Jákliné Mihály Bernadett-nek*, az intézmény vezetőjének segítségével betekintést nyehettünk az erdei iskola mindennapjaiba.

Ezt követően Lábod felé vettük az irányt a Nagysallér Gazdálkodási és Turisztikai Központba, ahol az idényben terítékre hozott gímbikák trófeájának mustráját jártuk végig. Külön élmény volt bepillantani a Nagysalléri Vadászati Múzeum tárlatán keresztül a térség vadászati múltjába, hagyományaiiba, eredményeibe.

Szállásunk a Hotel Kardosfában volt, ahol amellet hogy egy Somogy vármegye értékeit bemutató filmet tekintettünk meg, *Pintér Ottó*, a Zselici Erdészeti igazgatója átfogó képet adott az erdészeti működéséről, jellemzőiről és eredményeiről. Az éjszakai opcionális program helyszínéül a Zselici Csillagpark szolgált, ahol *dr. Mosoni Lászlótól* és kollégáitól minden igényt kielégítő előadást hallottunk a csillagászat különféle szegmenseiről. Azoknak, akik érdeklődnek a drónos állományfelmérés, éjszakai vadlétszámbecslés iránt, *Bogdán Balázs*, a SEFAG Zrt. termelési vezérigazgató-helyettese tartott bemutató repülést.

Másnap a kiadós reggelit követően omnibusszal látogatást tettünk a Ropolyi-erdő Erdőrezervátumba, ahol a védett területen alkalmazható erdőművelési és fahasználati módszerekről hallhattunk előadást.

Az erdőgazdaság ökoturisztikai tevékenységéből is további szelket kaptunk, ellátogattunk a Ropolyi-völgyben található tóhoz és haranglához. Megtekintettük a felelős, előre látó erdőgazdálkodáshoz elengedhetetlen makktárolót is. A mozgalmas kirándulásunk utolsó állomása újra a Csillagpark és a zselici Hollófészek-kilátó volt, ahol a mielőbbi viszontlátás reményében búcsút vettünk vendéglátóinktól.

Tarjányi Lili, OEE Kecskeméti Helyi Csoport